

Uchwała Nr 186/XV/2019
Rady Miasta Ciechanów
z dnia 19 grudnia 2019r.

w sprawie **Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla miasta Ciechanów na 2020 r.**

Na podstawie art. 6 ust. 2 pkt 1 Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t. j Dz.U. z 2015 r. poz. 1390 ze zm.) w związku z art. 18 ust. 2 pkt 15 Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j Dz.U. z 2019 r. poz.506 ze zm.) Rada Miasta uchwała, co następuje:

§ 1

Uchwala się Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla miasta Ciechanów na 2020 r. w brzmieniu Załącznika do Uchwały.

§ 2

Wykonanie Uchwały powierza się Prezydentowi Miasta.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Rady Miasta Ciechanów

Krzysztof Leszczyński

Uzasadnienie
do Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie
dla miasta Ciechanów na 2020 r.

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie wśród zadań własnych gminy wymienia m.in. opracowanie i realizację gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Program stanowi kontynuację dotychczasowych działań podejmowanych przez Gminę Miejską Ciechanów w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Z up. PREZYDENTA MIASTA CIECHANÓW
/-/ Adrianna Saganek
SEKRETARZ MIASTA CIECHANÓW

Urząd Miasta Ciechanów

**Biuro Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Uzależnień**

Załącznik do Uchwały Nr 186/XV/2019
Rady Miasta Ciechanów
z dnia 19 grudnia 2019r.

**Miejski Program
Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie
dla miasta Ciechanów**

na 2020 rok

Ciechanów, grudzień 2019 r.

**Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie
dla miasta Ciechanów na 2020 r.**

SPIS TREŚCI:

Część I. Wstęp:	2-4
Część II. Podstawa prawna Programu:	4-5
Część III. Statystyka lokalna dotycząca przemocy w rodzinie:	5-8
Część IV. Adresaci Programu:	8-9
Część V. Zasoby instytucjonalne umożliwiające prowadzenie działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie:.....	9-11
Część VI. Cel główny i cele szczegółowe Programu, wskaźniki realizacji celów oraz zakładane rezultaty działań:.....	11-14
Część VII. Zadania Programu:	14-21
Część VIII. Zasady finansowania Programu oraz harmonogram działań i łącznych kosztów:	21-24

**Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie
dla miasta Ciechanów na 2020 r.**

Część I. Wstęp:

Rodzina jest najmniejszą komórką społeczną, której podstawowym zadaniem jest zaspokajanie naturalnej dla każdego człowieka potrzeby miłości, zaufania, szacunku i wzajemnej pomocy.

Z uwagi na swoją doniosłą rolę rodzina jest chroniona i wspierana przez szereg przepisów prawa krajowego i międzynarodowego. Zgodnie z art. 18 Konstytucji rodzina znajduje się pod ochroną i opieką Rzeczypospolitej Polskiej, a państwo w swojej polityce społecznej i gospodarczej uwzględnia jej dobro, zaś według art. 72 Rzeczpospolita Polska zapewnia ochronę praw dziecka, a każdy ma prawo żądać od organów władzy publicznej ochrony dziecka przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem i demoralizacją. Na gruncie międzynarodowym prawa rodziny i poszczególnych jej członków chroni m.in.: Konwencja o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności, Konwencja o Prawach Dziecka oraz Światowa Deklaracja w Sprawie Dzieci.

W XXI wieku mikrostruktura, jaką stanowi rodzina jest narażona na wiele niebezpieczeństw. Łatwy dostęp do dóbr, powszechność internetu, wszechobecność mediów, a także ukierunkowanie na nieustanne powiększanie zasobów materialnych powodują, że ludzie oddalają się od siebie, w dobach materialnych oraz wirtualnej rzeczywistości szukając substytutu bezpieczeństwa, bliskości oraz potwierdzenia własnej wartości. W konsekwencji zanikają więc bezpośrednie kontakty, a ludzie – również w rodzinach – oddalają się od siebie.

Z drugiej jednak strony w społeczeństwie funkcjonują również rodziny niezaradne życiowo, nierzadko dotknięte problemem uzależnienia, bezrobocia, czy choroby. Powyższe okoliczności w wielu przypadkach także destrukcyjnie wpływają na funkcjonowanie rodziny jako całości, często prowadząc do zachwiania ról, jakie pełnią w niej poszczególne osoby.

Zaburzenia w funkcjonowaniu rodziny (wynikające zarówno z nadmiaru dóbr, jak i z ich braku) niejednokrotnie mogą być przyczyną przemocy domowej. Przez wiele lat przemoc w rodzinie była tematem wstydlivym, w przypadku którego brakowało społecznego przyzwolenia na to, by mówić o nim głośno i publicznie. Z tego powodu przemoc domową często zastępczo nazywano „przemocą czterech ścian”. Niewielka była również wiedza społeczeństwa na temat tego problemu, jego mechanizmów i strat, które powodują zachowania przemocowe. Najlepszym

**Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie
dla miasta Ciechanów na 2020 r.**

podsumowaniem ogromnie szkodliwego wpływu przemocy na funkcjonowanie rodziny są słowa Ireny Pospiszył, pedagoga resocjalizacyjnego, profesora Akademii Pedagogiki Specjalnej, specjalizującej się w problematyce ofiar przemocy: „*Stosowanie przemocy w rodzinie godzi w jej istnienie, nie służy jej stabilności, osłabia jedność, narusza wiele praw i wolności osobistych oraz utrudnia prawidłowe funkcjonowanie jednostki w społeczeństwie*”. Przemoc (co potwierdza także ww. definicja) jest zjawiskiem społecznym: gdy dotknie jedną osobę cierpi na tym zwykle nie tylko ona sama ale także jej otoczenie (rodzina, bliscy, znajomi).

Rozumiejąc powagę problemu oraz widząc konieczność zmian w tym zakresie Ustawodawca wprowadził do polskiego prawa **Ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie**, będącą podstawowym aktem prawnym dotyczącym omawianej tematyki.

Dostrzegając skalę problemu Ustawodawca nałożył zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie na organy administracji rządowej oraz jednostki samorządu terytorialnego, angażując tym samym wiele różnych podmiotów w pomoc zarówno osobom doznającym przemocy, jak i tym, które przemoc stosują.

Zgodnie z art. 6 ust. 2 Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie do zadań własnych gminy należy tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym:

- 1) opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie,
- 2) prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie,
- 3) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia,
- 4) tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Dla skutecznego i efektywnego przeciwdziałania przemocy w rodzinie niezbędna jest aktywna współpraca i zaangażowanie wielu służb, instytucji i osób fizycznych (świadków oraz samych osób doznających przemocy). **Ideą Ustawy** o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie **jest** bowiem **interdyscyplinarność działań** podejmowanych na rzecz ograniczenia zjawiska przemocy domowej.

Przemoc w rodzinie nie może być tajemnicą przysłowiowych, wspomnianych wyżej

**Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie
dla miasta Ciechanów na 2020 r.**

„czterech ścian”. Nie wolno również poddać się powszechnie obowiązującym stereotypom dotyczącym przemocy domowej, w tym m.in., że dotyczy ona jedynie wybranych środowisk rodzinnych (obciążonych bezrobociem, alkoholizmem, chorobą itd). Przemoc w swojej „uniwersalności” nie zna granic, może dotknąć wszystkich bez względu na płeć, wiek, wykształcenie, status społeczny i materialny.

Według statystyk co piąty dorosły Polak w ciągu swojego życia osobiście doświadczył ze strony osób najbliższych co najmniej jednej formy przemocy. Niemal 100% populacji było zaś bezpośrednim lub pośrednim świadkiem przemocy domowej (stosowanej we własnym domu rodzinnym, w innym bliskim otoczeniu, w sąsiedztwie). Prawie wszyscy znamy więc kogoś, kto doznawał lub aktualnie doznaje przemocy w rodzinie. Absolutnie wszyscy możemy zrobić coś, by przeciwdziałać przemocy domowej.

Część II. Podstawa prawna Programu:

Podstawę prawną opracowania Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie stanowią:

- 1) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jednolity: Dz.U.2015.1390 ze zm.),
- 2) Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz.U.2019.506 ze zm.),
- 3) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury “Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy “Niebieska Karta” (Dz. U.2011.209.1245),
- 4) Uchwała Nr 174/XIV/2019 Rady Miasta Ciechanów z dnia 28 listopada 2019 r. w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Miejskiej Ciechanów oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania,
- 5) Zarządzenie Nr 180/2019 Prezydenta Miasta Ciechanów z dnia 16 września 2019 r., zmieniające Zarządzenie Nr 142/2018 Prezydenta Miasta Ciechanów z dnia 07 sierpnia 2018 r. w sprawie powołania Zespołu Interdyscyplinarnego.

Prezydent Miasta corocznie składa Radzie Miasta Ciechanów sprawozdanie merytoryczne z realizacji Programu, zaś sam **Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie**

**Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie
dla miasta Ciechanów na 2020 r.**

oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie jest skorelowany z Miejskim Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla miasta Ciechanowa, także przewidującym działania na rzecz zapobiegania przemocy domowej.

Część III. Statystyka lokalna dotycząca przemocy w rodzinie:

Z lokalnych danych statystycznych uzyskanych z ciechanowskiej Komendy Powiatowej Policji, Prokuratury Rejonowej, Sądu Rejonowego oraz Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego wynika, iż **w okresie od 1 stycznia 2019 r. do 31 października 2019 r.:**

- na terenie powiatu ciechanowskiego **Policja** interweniowała w konfliktach domowych **1 766** razy, w tym na terenie samego miasta Ciechanów przeprowadzono 902 interwencje,
- **Wykaz interwencji domowych w latach 2011 – 2019:**

rok	interwencje w powiecie	interwencje na terenie miasta Ciechanów
2011	2 040	1 158
2012	1 812	1 016
2013	1 403	747
2014	1 265	669
2015	1 422	753
2016	1 614	847
2017	1 908	1 222
2018	1 627	1 027
2019	1 766	902

- podczas interwencji domowych zatrzymano i osadzono w policyjnych pomieszczeniach dla osób zatrzymanych (PdOZ) **48** osób podejrzewanych o stosowanie przemocy wobec najbliższych,
- **33** sprawców przemocy domowej po interwencji Policji zatrzymano do wytrzeźwienia.
- **Prokuratura Rejonowa w Ciechanowie** nadzorowała **109** postępowań przygotowawczych, prowadzonych z art. 207 § 1 k.k, z czego **34** postępowania zakończyły się wniesieniem aktu oskarżenia do sądu,
- wobec **18** podejrzanych zastosowano środek zapobiegawczy w postaci dozoru Policji (art. 275 § 1 k.p.k),

**Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie
dla miasta Ciechanów na 2020 r.**

- odnotowano **10 przypadków** zastosowania dozoru Policji pod warunkiem opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym (art. 275 § 3 k.pk.),
- prokurator nie wydał wobec podejrzanego o stosowanie przemocy żadnego nakazu okresowego opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym z art. 275 a § 1 k.p.k
- zastosowano **11 zakazów** kontaktowania oraz zbliżania się do pokrzywdzonego.

Analiza danych z lat ubiegłych wskazuje, że na przestrzeni czasu, w którym obowiązują przepisy pozwalające na zastosowanie środków zapobiegawczych w postaci nakazu okresowego opuszczenia lokalu, zakazu zbliżania i zakazu kontaktowania na etapie postępowania przygotowawczego wzrosła liczba przypadków, w których Prokuratura Rejonowa w Ciechanowie stosowała ww. środki.

➤ **Ilość postanowień wydanych przez Prokuraturę Rejonową w Ciechanowie w latach 2011 – 2019:**

rok	nakaz okresowego opuszczenia lokalu		zakaz zbliżania	zakaz kontaktowania
	z art. 275 a § 1 kpk	z art. 275 § 3 kpk	0	0
2011-2015	0	0		
2016	1	0	0	0
2017	3	1	9	9
2018	0	3	11	11
2019	0	10	11	11

- **Sąd Rejonowy w Ciechanowie** osądził z art. 207 § 1 k.k. **33** osoby,
 - **18** osób zostało prawomocnie skazanych za przestępstwo znęcania się, w tym:
 - **14** osób skazano na karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania,
 - wobec **4** osób zastosowano bezwzględną karę pozbawienia wolności,
 - w **12 przypadkach** nałożono na sprawców przemocy domowej obowiązek powstrzymywania się od nadużywania alkoholu lub używania innych środków odurzających, w **1 przypadku** zastosowano obowiązek powstrzymywania się od kontaktowania z pokrzywdzonym, zaś **3 razy** Sąd orzekł o obowiązku powstrzymywania się od zbliżania się do pokrzywdzonego,
 - w żadnej sprawie nie orzeczono środka w postaci obowiązku opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym,

**Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie
dla miasta Ciechanów na 2020 r.**

- w analizowanym okresie dozorem kuratorskim objętych było łącznie **46 osób** skazanych za przestępstwo znęcania się (17 dozorów zaczęło się w 2019 r., 29 dozorów rozpoczęło się w latach ubiegłych),
- z wniosku Prokuratury Rejonowej w stosunku do **2** podejrzanych o przestępstwo z art. 207 § 1 k.k. zastosowano środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania,
- Ilość postanowień Sądu Rejonowego w Ciechanowie o zastosowaniu tymczasowego aresztowania wobec podejrzanych o przestępstwo znęcania (art. 207 § 1 k.k.):

rok	tymczasowe areszty
2011-2013	brak danych
2014	2
2015	1
2016	1
2017	1
2018	5
2019	2

- w I Wydziale Cywilnym toczyły się **2 sprawy** o zobowiązanie osoby stosującej przemoc w rodzinie do opuszczenia mieszkania (art. 11 a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie) – w obydwu przypadkach postępowania prawomocnie umorzono z uwagi na wycofanie wniosków przez wnioskodawców.
- Do **Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego** wpłynęło ogółem **57** nowych “Niebieskich Kart”,
w tym sporządzonych przez:
 - Policję – **50**
 - MOPS – **5**
 - MKRPA – **2**
 - oświatę – **0**
 - ochronę zdrowia – **0**

- Liczba „Niebieskich Kart” złożonych w Zespole Interdyscyplinarnym w latach 2012-2019:

rok	„Niebieskie Karty”
2012	79

**Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie
dla miasta Ciechanów na 2020 r.**

2013	67
2014	104
2015	91
2016	66
2017	78
2018	58
2019	57

- przemocy doświadczały przede wszystkim kobiety (57 na 57 wszczętych w bieżącym roku procedur „NK”) w wieku:
 - poniżej 18 roku życia - 4
 - między 18 a 67 rokiem życia - 48
 - powyżej 67 roku życia – 5
- podejrzewanymi o stosowanie przemocy byli w zdecydowanej większości mężczyźni (54 na 57 wszczętych w bieżącym roku procedur „NK”) w wieku:
 - poniżej 18 roku życia - 0
 - między 18 a 67 rokiem życia - 50
 - powyżej 67 roku życia - 4
- w analizowanym okresie wszystkich prowadzonych procedur „Niebieskie Karty” było **99** (42 „Niebieskie Karty” to procedury rozpoczęte w latach ubiegłych),
- procedurę “Niebieskie Karty” zakończono w **56** przypadkach (zamykano Karty z roku bieżącego oraz lat ubiegłych),
- powołane przez Zespół Interdyscyplinarny grupy robocze spotkały się na **265** posiedzeniach,
- w ramach **pomocy dla** osób dotkniętych przemocą oraz członków ich rodzin **świadczonej w Biurze PiRPU** przeprowadzono **200** konsultacji prawnych oraz **222** konsultacje psychologiczne, kierowane do osób dorosłych, zarówno doświadczających, jak i stosujących przemoc domową.

Część IV. Adresaci Programu:

Zadania zapisane w Programie są kierowane do:

- 1) osób bezpośrednio doświadczających przemocy w rodzinie,

**Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie
dla miasta Ciechanów na 2020 r.**

- 2) osób stosujących przemoc wobec członków rodziny,
- 3) członków rodzin osób wskazanych w punkcie 1) i 2) oraz innych świadków przemocy,
- 4) przedstawicieli instytucji i służb pracujących z rodzinami dotkniętymi lub zagrożonymi przemocą (m.in. policjantów, pracowników socjalnych, kuratorów sądowych, członków miejskiej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, pracowników oświaty i ochrony zdrowia),
- 5) społeczności lokalnej (osób dorosłych oraz dzieci w ramach działań profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej).

Dzieci i młodzież zagrożona zjawiskiem przemocy oraz ich rodzice i opiekunowie mogą także korzystać z nieodpłatnej oferty pomocowej, kierowanej do nich w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (konsultacje psychologiczne indywidualne, formy szkoleniowe, programy profilaktyczne).

Celem identyfikacji środowisk zagrożonych/dotkniętych przemocą domową Biuro PiRPU kontynuować będzie ścisłą współpracę z jednostkami i podmiotami wskazanymi w Części V Programu. Ofertę pomocową Biura przedstawimy podczas organizowanych szkoleń i spotkań edukacyjnych. O formach pomocy świadczonej przez Biuro będziemy informowali społeczność lokalną m.in. podczas spotkań grup roboczych działających w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Część V. Zasoby instytucjonalne umożliwiające prowadzenie działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

- 1) Urząd Miasta Ciechanów, w strukturze którego funkcjonuje Biuro Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień, gdzie:
 - prowadzone jest nieodpłatne poradnictwo psychologiczne i prawne dla osób doświadczających przemocy domowej,
 - funkcjonuje telefon zaufania.
- 2) Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w zakresie:
 - sporządzania „Niebieskiej Karty”, w szczególności w stosunku do osób uzależnionych, doświadczających/stosujących przemoc wobec najbliższych,

**Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie
dla miasta Ciechanów na 2020 r.**

- występowania do sądu o zobowiązanie uzależnionych członków rodzin, w tym objętych procedurą „Niebieskie Karty” do podjęcia leczenia odwykowego.
- 3) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, gdzie:
- działa Miejski Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
 - wszczynana jest procedura ochrony ofiar przemocy domowej „Niebieskie Karty”,
 - świadczona jest pomoc finansowa oraz prowadzona praca socjalna z osobami dotkniętymi przemocą ze strony najbliższych.
- 4) Komenda Powiatowa Policji, w której:
- świadczona jest pomoc interwencyjna dla osób doświadczających przemocy w rodzinie,
 - inicjowana jest procedura „Niebieskie Karty”.
- 5) Prokuratura Rejonowa:
- nadzorująca postępowania karne prowadzone o przestępstwa z użyciem przemocy wobec osób najbliższych,
 - stosująca środki zapobiegawcze wobec osób podejrzanych o stosowanie przemocy.
- 6) Sąd Rejonowy:
- wydający orzeczenia wobec osób oskarżonych o przestępstwa z użyciem przemocy na szkodę osób najbliższych,
 - stosujący środki karne i probacyjne wobec osób skazanych za przemoc w rodzinie,
 - nadzorujący/dozorujący zachowanie osób zobowiązanych/skazanych za pośrednictwem kuratorów I i II Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej.
- 7) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, do zadań którego należy m.in.:
- opracowywanie i realizacja programów oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.
- 8) Poradnie Leczenia Uzależnień (poradnia w Specjalistycznym Szpitalu Wojewódzkim oraz Centrum Psychoterapii i Psychoedukacji TOT):
- realizujące programy terapeutyczne dla osób uzależnionych od alkoholu oraz członków ich rodzin,
 - świadczące pomoc psychologiczną oraz konsultacje psychiatryczne.
-

**Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie
dla miasta Ciechanów na 2020 r.**

- 9) Specjalistyczny Szpital Wojewódzki oraz inne niepubliczne placówki służby zdrowia:
- zapewniające pomoc medyczną osobom poszkodowanym przemocą ze strony osób najbliższych,
 - zobowiązane do wydania bezpłatnego zaświadczenia lekarskiego o przyczynach i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy w rodzinie,
 - wszczynające procedurę „Niebieskie Karty”.
- 11) placówki oświatowe (żłobki, przedszkola i szkoły):
- mające uprawnienie do zainicjowania procedury „Niebieskie Karty”,
 - zapewniające pomoc pedagogiczną dla dzieci i młodzieży dotkniętej przemocą domową.
- 12) organizacje pozarządowe (TPD, PCK itd.)
- świadczące w zakresie swoich zadań statutowych pomoc dla dorosłych oraz dzieci, w tym doświadczających przemocy domowej.

Ww. instytucje tworzą **lokalny system przeciwdziałania przemocy w rodzinie.**

Część VI. Cel główny i cele szczegółowe Programu, wskaźniki realizacji celów oraz zakładane rezultaty działań:

Cel główny Programu:

Usprawnianie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz pomoc osobom uwikłanym w przemoc domową.

Cele szczegółowe Programu:

1. Pomoc i wsparcie dla osób dotkniętych przemocą domową.
2. Współpraca lokalna w zakresie podejmowania działań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.
3. Działania profilaktyczne oraz informacyjno – edukacyjne w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.
4. Doskonalenie kompetencji zawodowych przedstawicieli lokalnych instytucji i podmiotów realizujących zadania z obszaru przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Wskaźnikami realizacji celów określonych w Programie będą:

**Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie
dla miasta Ciechanów na 2020 r.**

• **w zakresie celu szczegółowego nr 1:**

- liczba konsultacji udzielonych w zakresie poszczególnych form wsparcia dla osób doświadczających przemocy domowej lub liczba osób korzystających z ww. pomocy,
- liczba „Niebieskich Kart” kierowanych do Zespołu Interdyscyplinarnego,
- liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty”,
- liczba osób doświadczających przemocy objętych procedurą „Niebieskie Karty”,
- liczba zwołanych posiedzeń Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego,
- liczba spotkań grup roboczych, realizujących procedurę „Niebieskie Karty”,
- liczba posiedzeń Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego oraz spotkań grup roboczych, w których uczestniczył pracownik Biura PiRPU/członek MKRPA w Ciechanowie,
- liczba osób skierowanych do ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy domowej

• **w zakresie celu szczegółowego nr 2:**

- liczba osób podejrzewanych o stosowanie przemocy w rodzinie w ramach procedury „Niebieskie Karty”,
- liczba „Niebieskich Kart” sporządzonych w Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- liczba wniosków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych do Sądu Rejonowego w Ciechanowie o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego uzależnionych członków rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty”,
- liczba sprawców przemocy w rodzinie z terenu miasta Ciechanowa, uczestniczących w programie oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych,
- liczba sprawców przemocy zatrzymanych przez Policję (art. 15 a),
- liczba nadzorowanych przez Prokuraturę Rejonową postępowań karnych z art. 207 k.k (przestępstwo znęcania się) zakończonych wniesieniem aktu oskarżenia do sądu,
- liczba wyroków skazujących za przestępstwo znęcania się, wydanych przez Sąd Rejonowy w Ciechanowie, w tym z warunkowym zawieszeniem wykonania kary pozbawienia wolności,
- liczba sprawowanych dozorów kuratorskich nad osobami skazanymi za przemoc wobec najbliższych

**Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie
dla miasta Ciechanów na 2020 r.**

• **w zakresie celu szczegółowego nr 3:**

- liczba zorganizowanych form profilaktycznych oraz informacyjno - edukacyjnych kierowanych do osób dorosłych, dzieci i młodzieży zagrożonych/doświadczających przemocy oraz liczba uczestników ww. działań,
- liczba rozpowszechnionych materiałów edukacyjnych, “wizytówek” i informatorów miejskich

• **w zakresie celu szczegółowego nr 4:**

- liczba przeprowadzonych form szkoleniowych oraz liczba uczestników ww. działań,
- liczba przeprowadzonych spotkań superwizyjnych lub innych inicjatyw, realizowanych w ramach systemu wsparcia osób pracujących z rodzinami dotkniętymi/zagrożonymi przemocą, w tym w procedurze „Niebieskie Karty” oraz liczba uczestników ww. działań.

Oczekiwany rezultatami działań podejmowanych w ramach Programu będą:

• **w zakresie celu szczegółowego nr 1:**

- przerwanie przemocy w rodzinach dotkniętych tym problemem,
- wzrost wiedzy na temat zjawiska przemocy w rodzinie, mechanizmów i skutków przemocy oraz form przeciwdziałania zachowaniom agresywnym,
- motywowanie osób doświadczających przemocy do zmiany własnych zachowań i postaw,
- wzrost wiedzy na temat praw osób doznających przemocy i częstsze korzystanie przez osoby krzywdzone z rozwiązań prawnych zwiększających ich bezpieczeństwo i chroniących naruszone prawa oraz zwiększenie świadomości prawnych konsekwencji stosowania przemocy

• **w zakresie celu szczegółowego nr 2:**

- zatrzymanie przemocy w konkretnych przypadkach,
 - zmniejszenie ogólnej skali zachowań agresywnych,
 - oddziaływanie na problem współistniejący z przemocą (m.in. problem alkoholowy członka/ członków rodziny dotkniętej przemocą),
 - motywowanie osób stosujących przemoc do zmiany własnych zachowań i postaw,
 - wzrost wiedzy na temat zjawiska przemocy w rodzinie, mechanizmów i skutków stosowania przemocy,
 - wzrost świadomości prawnych konsekwencji zachowań agresywnych,
-

**Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie
dla miasta Ciechanów na 2020 r.**

- interwencyjne odizolowanie, ukaranie i resocjalizacja sprawców przemocy domowej
- **w zakresie celu szczegółowego nr 3:**
 - wzrost wiedzy osób dorosłych, dzieci i młodzieży na temat zjawiska przemocy, jej form, mechanizmów i skutków,
 - wzrost wiedzy i świadomości społeczności lokalnej na temat przemocy w rodzinie oraz form przeciwdziałania przemocy domowej,
 - rozpowszechnianie informacji na temat miejsc na terenie Ciechanowa, w których udzielana jest pomoc osobom dotkniętym przemocą,
 - upowszechnianie oferty Biura PiRPU w zakresie pomocy osobom uwikłanym w przemoc domową
- **w zakresie celu szczegółowego nr 4:**
 - nabycie/podnoszenie poziomu wiedzy na temat przemocy w rodzinie, jej mechanizmów, form, rodzajów oraz problemów współistniejących z przemocą (chorób, zaburzeń, uzależnień i innych deficytów),
 - nabycie/doskonalenie umiejętności rozpoznawania przez osoby pracujące w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie zachowań agresywnych stosowanych wobec dzieci/dorosłych,
 - doskonalenie metod pracy z osobami uwikłanymi w przemoc domową, podnoszenie kompetencji w zakresie rozwiązywania problemów i konfliktów oraz motywowania członków rodzin dotkniętych przemocą do zmiany zachowania,
 - wspieranie, wzajemna wymiana doświadczeń, podnoszenie kwalifikacji oraz nabywanie nowych umiejętności przez osoby zawodowo zajmujące się problematyką przemocy domowej.

Część VII. Zadania Programu:

W ramach celów szczegółowych określonych w punkcie VI będą realizowane następujące zadania:

Cel szczegółowy 1: Pomoc i wsparcie dla osób dotkniętych przemocą domową.

1.1 Świadczenie pomocy prawnej przez pracownika Biura PiRPU (z wykształcenia prawnika),

**Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie
dla miasta Ciechanów na 2020 r.**

odpowiedzialnego za realizację zadań związanych z problematyką przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Oferowana pomoc prawna obejmować będzie ustne porady prawne z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego oraz prawa karnego, a także sporządzanie pism procesowych w ww. zakresie. Interesanci Biura korzystający z pomocy prawnej otrzymają również informacje o innych formach wsparcia i pomocy dostępnej dla osób doznających przemocy w rodzinie. Do zadań ww. pracownika Biura PiRPU należeć będzie także m.in.: współpraca z instytucjami działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej, zawiadamianie organów ścigania o powziętym podejrzeniu popełnienia przestępstwa znęcania się nad osobą najbliższą oraz Prokuratury, Policji lub Sądu Rodzinnego o przypadkach krzywdzenia dzieci.

Celem zwiększania dostępności pomocy dla osób doświadczających przemocy domowej pomoc prawna dostępna będzie nie tylko w czasie urzędowania Biura (8.00 – 16.00), ale także – w wybrany dzień tygodnia - w godzinach popołudniowych od 16.00 do 19.00.

1.2 Prowadzenie dyżurów interwencyjno – wspierających, pełnionych w siedzibie Biura PiRPU, adresowanych do osób uwikłanych w przemoc oraz członków ich rodzin, w tym:

1.2.1 dodatkowy dyżur prawny (specjalistyczna pomoc prawna), prowadzony przez wykwalifikowanego prawnika (radca prawny/adwokat), wspomagające poradnictwo w sprawach rodzinnych, w tym przede wszystkim w kwestiach majątkowych w rodzinie (podział majątku, sprawowanie zarządu nad majątkiem wspólnym, finansowe rozliczenia między małżonkami, byłymi małżonkami, partnerami oraz innymi krewnymi). Celem dyżuru będzie zapewnienie kompleksowej, nieodpłatnej pomocy prawnej dla mieszkańców Ciechanowa w zakresie spraw rodzinnych i opiekuńczych. Dzięki dodatkowemu dyżurowi prawnemu pokrzywdzeni przemocą interesanci Biura PiRPU będą mogli liczyć – w przypadku zaistnienia takiej potrzeby - na pomoc w ostatecznym, trwałym i bezpiecznym prawnym odseparowaniu się od stosujących przemoc członków rodziny, otrzymując specjalistyczną pomoc na każdym etapie wychodzenia z przemocy (począwszy od spraw alimentacyjnych, poprzez kwestie opiekuńcze, skończywszy na ostatecznych, finansowych rozliczeniach rodzinnych).

1.2.2 dyżur w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej oraz [lub] realizowania procedury „Niebieskie Karty”. Zgodnie z założeniami Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz aktów wykonawczych do Ustawy osoba doświadczająca przemocy ze strony

**Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie
dla miasta Ciechanów na 2020 r.**

najbliższych ma prawo do pomocy specjalistów, w tym m.in. do wsparcia psychologicznego, prawnego, medycznego, socjalnego itd. W ramach zadania może być więc prowadzony dodatkowy dyżur psychologiczny lub dyżur przedstawiciela którejkolwiek z instytucji współpracujących w realizowaniu procedury „Niebieskie Karty” (tj. policjanta, pracownika socjalnego, kuratora sądowego, pedagoga, przedstawiciela ochrony zdrowia lub osoby reprezentującej instytucję pozarządową, realizującą zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie). Osoby dotknięte przemocą domową mogą także korzystać z oferty dyżurów interwencyjno - wspierających przewidzianych w Miejskim Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w tym z pomocy i opieki psychologicznej. Wsparcie psychologiczne dla rodzin doświadczających przemocy świadczy również Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciechanowie.

Dla zwiększenia dostępności pomocy świadczonej przez Biuro Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień wszystkie dyżury interwencyjno – wspierające będą prowadzone głównie w godzinach popołudniowych.

1.3 Prowadzenie telefonu zaufania, pod którego numerem każdy zainteresowany uzyska podstawowe informacje dotyczące problematyki przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz dane teleadresowe instytucji pomocowych działających w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej. Pod numerem telefonu zaufania (23 673 49 64) osoby doświadczające przemocy ze strony najbliższych lub świadkowie takich zachowań mogą również zgłaszać znane im przypadki występowania przemocy domowej.

1.4 Działalność Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Miejskiej Ciechanów został powołany w 2011 r. W jego składzie znajdują się osoby reprezentujące instytucje tworzące lokalny system przeciwdziałania przemocy w rodzinie tj. przedstawiciele: Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Komendy Powiatowej Policji, Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Biura Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień, Prokuratury Rejonowej, oświaty, ochrony zdrowia i organizacji pozarządowych, a także kuratorzy I i II Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej przy Sądzie Rejonowym w Ciechanowie.

**Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie
dla miasta Ciechanów na 2020 r.**

Siedzibą Zespołu Interdyscyplinarnego jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciechanowie.

Podstawę prawną funkcjonowania Zespołu stanowi Uchwała Nr 174/XIV/2019 Rady Miasta Ciechanów z dnia 28 listopada 2019 r. w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Miejskiej Ciechanów oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania. Aktualny skład osobowy Zespołu określa Zarządzenie Nr 180/2019 Prezydenta Miasta Ciechanów z dnia 16 września 2019 r.

1.5 Udział w pracach Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup roboczych pracownika Biura Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień, będącego jednocześnie członkiem Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. W ramach pracy w Zespole i grupie roboczej pracownik ten będzie m.in. uczestniczył w tworzeniu i realizowaniu indywidualnego planu pomocy dla osób i rodzin, których sytuacja będzie przedmiotem pracy Zespołu lub grupy oraz rozpowszechniał ofertę programową Biura PiRPU. W przypadku, gdy przemocy towarzyszyć będzie problem alkoholowy członka rodziny pracownik Biura/członek MKRPA będzie zapoznawał rodziny objęte "Niebieską Kartą" z procedurą leczenia odwykowego pod nadzorem sądu oraz przedstawiał lokalną ofertę pomocy w tym zakresie.

1.6 Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia.

Ogólnopolska diagnoza infrastruktury wsparcia dla osób doznających przemocy wykazała, że osoby te w niewielkim stopniu (biorąc pod uwagę całokształt rozwiązań pomocowych do nich kierowanych) korzystały z miejsc noclegowych zinstytucjonizowanych. W przypadku konieczności opuszczenia miejsca zamieszkania pokrzywdzeni przemocą w pierwszej kolejności szukali wsparcia i schronienia u rodziny i znajomych. Dopiero w przypadku braku takiej możliwości decydowali się na pomoc specjalistycznych ośrodków wsparcia z miejscami noclegowymi, pozytywnie oceniając świadczoną w nich opiekę.

Ogólnopolski system wspierania ofiar przemocy przewiduje tworzenie i funkcjonowanie ośrodków wsparcia dla osób doświadczających przemocy z bazą noclegową. Na terenie Ciechanowa ośrodek taki nie funkcjonuje. Najbliższym tego typu miejscem jest **Zespół Ośrodków Wsparcia w Mławie**, będący specjalistyczną placówką, której celem jest niesienie pomocy osobom znajdującym się w sytuacji kryzysowej oraz dotkniętym przemocą. W ramach działającego

**Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie
dla miasta Ciechanów na 2020 r.**

w strukturach Zespołu Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie osoby doświadczające agresji ze strony najbliższych mogą skorzystać m.in. z całodobowego pobytu w Ośrodku przez okres nie dłuższy niż trzy miesiące. Placówka zapewnia także wsparcie psychologiczne, prawne i medyczne. Pomoc udzielana jest bezpłatnie. Z oferty Ośrodka mogą skorzystać nie tylko osoby z powiatu mławskiego. Placówka wspiera także pokrzywdzonych przemocą mieszkańców pozostałych powiatów województwa mazowieckiego, w tym osoby z terenu naszego miasta.

O ofercie Zespołu Ośrodków Wsparcia w Mławie informowane będą wszystkie osoby doświadczające przemocy domowej, potrzebujące schronienia.

Zadania określone w podpunktach 1.1 – 1.6 są nieodpłatne i będą realizowane przez cały rok.

Cel szczegółowy 2: Współpraca lokalna w zakresie podejmowania działań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

2.1 Realizowanie procedury „Niebieskie Karty” przez grupy robocze powołane do pracy z konkretnymi rodzinami uwikłanymi w przemoc domową. Powołanie grupy inicjuje złożenie u Przewodniczącej Zespołu wypełnionego formularza „Niebieska Karta-A”, na podstawie którego ustalony zostaje skład osobowy konkretnej grupy roboczej. Członków grupy roboczej powołuje się spośród: pracowników socjalnych MOPS w Ciechanowie, dzielnicowych KPP Ciechanów, kuratorów sądowych, przedstawicieli MKRPA w Ciechanowie, pedagogów szkolnych ciechanowskich placówek oświatowych/wychowawców przedszkolnych, reprezentantów lokalnych placówek ochrony zdrowia.

Głównym zadaniem grupy roboczej jest opracowanie i realizacja planu pomocy dla konkretnej rodziny, dotkniętej problemem przemocy oraz późniejsze monitorowanie jej sytuacji. W przypadku zaistnienia takiej potrzeby, członkowie grupy roboczej będą informowali Przewodniczącą Zespołu o konieczności zawiadomienia organów ścigania o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z użyciem przemocy lub Sądu Rodzinnego o ujawnionych nieprawidłowościach wychowawczych w rodzinach objętych procedurą „Niebieskie Karty”.

**Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie
dla miasta Ciechanów na 2020 r.**

2.2 Działania Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w procedurze „Niebieskie Karty” .

2.2.1 **Możliwość sporządzenia „Niebieskiej Karty”** w siedzibie MKRPA, będącej jednocześnie siedzibą Biura Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień.

2.2.2 **Inicjowanie procedury zobowiązania do leczenia odwykowego** wobec osób podejrzewanych o stosowanie przemocy domowej, w tym objętych procedurą „Niebieskie Karty”, mających problem alkoholowy.

2.3 Kierowanie osób stosujących przemoc w rodzinie **do programów oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych**, opracowywanych i realizowanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ciechanowie, jako zadanie z zakresu administracji rządowej wykonywane przez powiat.

2.4 Działania interwencyjne wobec osób podejrzewanych/podejrzanych/oskarżonych o przemoc w rodzinie, podejmowane przez organy ścigania (Policję i Prokuraturę Rejonową) lub Sąd Rejonowy. W zależności od okoliczności mogą one przyjąć postać krótkotrwałej izolacji sprawcy przemocy (zatrzymanie policyjne), wszczęcia postępowania przygotowawczego z art. 207 k.k i zastosowania przewidzianych prawem środków zapobiegawczych (nakaz okresowego opuszczenia lokalu przez sprawcę przemocy domowej, zakaz zbliżania się i kontaktowania z osobami pokrzywdzonymi, dozór Policji, tymczasowe aresztowanie) lub orzeczenia kary w postępowaniu sądowym.

Inicjatywy, o których mowa w podpunktach 2.1 – 2.4 będą realizowane przez cały rok.

Cel szczegółowy 3: Działania profilaktyczne oraz informacyjno – edukacyjne w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

3.1 Działania profilaktyczne i edukacyjne kierowane do osób zagrożonych/doświadczających przemocy (dorosłych, dzieci i młodzieży), przyjmujące postać warsztatów, ćwiczeń, wykładów, kampanii, spektakli profilaktycznych, koncertów, paneli dyskusyjnych, konkursów, audycji radiowych itd. Celem planowanych działań będzie m.in. wzrost wiedzy adresatów działań na temat zjawiska przemocy, jej form i mechanizmów, edukacja w zakresie prawnych, psychologicznych i społecznych konsekwencji zachowań przemocowych, nauka adekwatnego reagowania

**Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie
dla miasta Ciechanów na 2020 r.**

w przypadku zagrożenia przemocą oraz profilaktyka zachowań przemocowych.

3.2 Udostępnianie materiałów edukacyjno – informacyjnych (broszur, ulotek, plakatów), dotyczących problematyki przeciwdziałania przemocy w rodzinie, krzywdzenia dzieci oraz informujących o zasadach prowadzenia procedury “Niebieskie Karty”. Jak co roku zaprenumerowany zostanie także dwumiesięcznik “Niebieska Linia”, pismo w całości poświęcone problematyce przeciwdziałania przemocy domowej. Materiały będą nieodpłatnie upowszechniane interesantom Biura PiRPU oraz instytucjom współpracującym z Biurem (m.in. podczas organizowanych inicjatyw szkoleniowych i edukacyjnych). Wśród materiałów informacyjnych znajdują się także opracowane przez Biuro PiRPU “wizytówki” Biura oraz informator miejski, zawierający m.in. dane teled adresowe lokalnych instytucji działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Działania wskazane w podpunktach 3.1 – 3.2 będą realizowane przez cały rok.

Cel szczegółowy 4: Doskonalenie kompetencji zawodowych przedstawicieli lokalnych instytucji i podmiotów realizujących zadania z obszaru przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

4.1 Organizowanie specjalistycznych szkoleń, adresowanych do profesjonalistów, tj. przedstawicieli służb i instytucji zawodowo zajmujących się problematyką przeciwdziałania przemocy domowej, współpracujących m.in. w realizowaniu procedury ochrony ofiar przemocy w rodzinie „Niebieskie Karty”: nauczycieli, wychowawców, pedagogów szkolnych, innych osób pracujących z dziećmi i młodzieżą, funkcjonariuszy Policji, kuratorów sądowych, innych przedstawicieli Sądu i Prokuratury, pracowników pomocy społecznej, ochrony zdrowia oraz członków miejskiej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych. Inicjatywy szkoleniowe przyjmą formę m.in. wykładów, warsztatów, ćwiczeń oraz paneli dyskusyjnych. Będą prowadzone dla grup jednorodnych zawodowo lub grup interdyscyplinarnych. Celem szkoleń będzie m.in.: nabycie/podnoszenie wiedzy (w tym psychologicznej i prawnej) z zakresu przemocy w rodzinie, jej mechanizmów, form, rodzajów oraz problemów współistniejących z przemocą (chorób, zaburzeń, uzależnień i innych deficytów), nabycie/doskonalenie umiejętności

**Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie
dla miasta Ciechanów na 2020 r.**

rozpoznawania przez osoby pracujące w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie zachowań agresywnych stosowanych wobec dzieci/dorosłych, w tym zwrócenie uwagi na zasady niewerbalnego sposobu komunikowania się, mowę ciała oraz język korzyści pomagający w dotarciu do osób uwikłanych w przemoc, ułatwiający prawidłowe zrozumienie intencji i zachowań tych osób, doskonalenie metod pracy z osobami dotkniętymi przemocą domową, w tym z rodzinami obciążonymi problemami współistniejącymi z przemocą, podnoszenie kompetencji w zakresie rozwiązywania problemów i konfliktów wśród dorosłych/dzieci, nauka zasad motywowania osób uwikłanych w przemoc do zmiany zachowania, pomoc w budowaniu strategii radzenia sobie z przemocą przez osoby pokrzywdzone (dzieci/dorosłych), edukacja w zakresie sposobów reagowania na przemoc, wzrost wiedzy na temat możliwości przeciwdziałania zachowaniom agresywnym, nabycie umiejętności rozpoznawania zachowań charakterystycznych dla członków rodzin dotkniętych przemocą.

4.2 Tworzenie systemu wsparcia dla osób pracujących zawodowo z rodzinami dotkniętymi przemocą domową, m.in. poprzez prowadzenie superwizji oraz podejmowanie innych inicjatyw mających na celu zwiększenie efektywności pracy oraz rozwój zawodowy przedstawicieli służb i instytucji pracujących z rodzinami uwikłanymi w przemoc domową, podnoszenie kwalifikacji i nabywanie nowych umiejętności przez członków grup roboczych/zespołu interdyscyplinarnego, przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu osób pracujących z rodzinami dotkniętymi przemocą.

Przy organizowaniu inicjatyw określonych w podpunktach 4.1 i 4.2 wykorzystane zostaną artykuły spożywcze, zakupione przez Biuro PiRPU z przeznaczeniem na poczęstunek dla uczestników ww. form edukacyjnych.

Zadania wymienione w podpunktach 4.1 i 4.2 będą realizowane przez cały rok.

Część VIII. Zasady finansowania Programu oraz harmonogram działań i łącznych kosztów:

Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie będzie finansowany ze środków budżetu miasta na 2020 r., zabezpieczonych w Dziale 852 Rozdziale: 85 205.

Część działań zaplanowanych w Programie realizowanych będzie bez angażowania środków finansowych, w ramach pracy etatowej zatrudnionego w Biurze PiRPU pracownika

**Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie
dla miasta Ciechanów na 2020 r.**

odpowiedzialnego za realizację zadań związanych z problematyką przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Środki na obsługę organizacyjno – techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych zabezpieczył Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciechanowie w kwocie brutto 800,00 zł.

l.p	nazwa zadania realizowanego w ramach celu szczegółowego		podmiot/osoba odpowiedzialna za realizację zadania	termin realizacji zadania	zasady finansowania zadania
Cel szczegółowy 1: Pomoc i wsparcie dla osób dotkniętych przemocą domową.					
1.1	pomoc prawna		Biuro PiRPU Urzędu Miasta Ciechanów/ Sylwia Kucharska	cały rok	zadanie realizowane bez angażowania środków finansowych (w ramach pracy etatowej pracownika Biura PiRPU)
1.2	dyżury interwencyjno – wspierające:				
	1.2.1	dodatkowy dyżur prawny (specjalistyczna pomoc prawna dla osób doświadczających przemocy domowej) prowadzony przez wykwalifikowanego prawnika (radca prawny/adwokat) w zakresie spraw majątkowych w rodzinie	Biuro PiRPU Urzędu Miasta Ciechanów/ Sylwia Kucharska	cały rok	7 200,00 zł
	1.2.2	dyżur w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej oraz [lub] realizowania procedury „Niebieskie Karty”	Biuro PiRPU Urzędu Miasta Ciechanów/ Sylwia Kucharska	cały rok	4 500,00 zł
1.3	telefon zaufania		Biuro PiRPU Urzędu Miasta Ciechanów/ wszyscy pracownicy Biura	cały rok	zadanie realizowane bez angażowania środków finansowych
1.4	działalność Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie		MOPS w Ciechanowie	cały rok	800,00 zł budżet MOPS (z przeznaczeniem na obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych)
1.5	udział w pracach Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup roboczych pracownika Biura PiRPU/członka MKRPA		Biuro PiRPU Urzędu Miasta Ciechanów/MKRPA Sylwia Kucharska	cały rok	zadanie realizowane bez angażowania środków finansowych (w ramach pracy etatowej pracownika Biura PiRPU)
1.6	zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia		MOPS w Ciechanowie	cały rok	zadanie realizowane bez angażowania środków finansowych (poprzez nawiązanie współpracy z Zespołem Ośrodków Wsparcia w Mławie)

**Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie
dla miasta Ciechanów na 2020 r.**

Cel szczegółowy 2: Współpraca lokalna w zakresie podejmowania działań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.				
2.1	realizowanie procedury „Niebieskie Karty”	Miejski Zespół Interdyscyplinarny w Ciechanowie	cały rok	zadanie realizowane bez angażowania środków finansowych
2.2	działania Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w procedurze „Niebieskie Karty”:			
	2.2.1	sporządzanie „Niebieskiej Karty”	MKRPA w Ciechanowie Sylwia Kucharska	cały rok zadanie realizowane bez angażowania środków finansowych
	2.2.2	inicjowanie procedury zobowiązania do leczenia odwykowego wobec osób podejrzewanych o stosowanie przemocy domowej (w tym objętych procedurą „Niebieskie Karty”), mających problem alkoholowy.	MKRPA w Ciechanowie Barbara Augustyniak	cały rok zadanie realizowane bez angażowania środków finansowych
2.3	kierowanie osób stosujących przemoc w rodzinie do programów oddziaływań korekcyjno - edukacyjnych	podmioty realizujące procedurę „Niebieskie Karty”	cały rok	zadanie realizowane bez angażowania środków finansowych
2.4	działania interwencyjne wobec osób podejrzewanych/podejrzanych/oskarżonych o przemoc w rodzinie	Policja, Prokuratura, Sąd Rejonowy	cały rok	budżety organów ścigania i wymiaru sprawiedliwości
Cel szczegółowy 3: Działania profilaktyczne oraz informacyjno – edukacyjne w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.				
3.1	działania profilaktyczne i edukacyjne kierowane do osób zagrożonych/doświadczających przemocy (dorosłych, dzieci i młodzieży), przyjmujące postać m.in.: warsztatów, ćwiczeń, wykładów, kampanii, spektakli profilaktycznych, koncertów, paneli dyskusyjnych, konkursów, audycji radiowych	Biuro PiRPU Urzędu Miasta Ciechanów/ Sylwia Kucharska	cały rok	5 000,00 zł
3.2	udostępnianie materiałów edukacyjno – informacyjnych (brozury, ulotki, plakaty dotyczące przeciwdziałania przemocy w rodzinie)	Biuro PiRPU Urzędu Miasta Ciechanów/ Sylwia Kucharska	cały rok	zadanie realizowane bez angażowania środków finansowych (z materiałów edukacyjnych będących w zasobach Biura PiRPU oraz uzyskanych nieodpłatnie od instytucji ogólnopolskich działających na rzecz pokrzywdzonych przemocą)

**Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie
dla miasta Ciechanów na 2020 r.**

	prenumerata dwumiesięcznika „Niebieska Linia”	Biuro PiRPU Urzędu Miasta Ciechanów/ Sylwia Kucharska	cały rok	100,00 zł
Cel szczegółowy 4: Doskonalenie kompetencji zawodowych przedstawicieli lokalnych instytucji i podmiotów realizujących zadania z obszaru przeciwdziałania przemocy w rodzinie:				
4.1	specjalistyczne szkolenia adresowane do profesjonalistów tj. przedstawicieli służb i instytucji zawodowo zajmujących się problematyką przeciwdziałania przemocy domowej: nauczycieli, wychowawców, pedagogów szkolnych, innych osób pracujących z dziećmi i młodzieżą, funkcjonariuszy Policji, kuratorów sądowych, przedstawicieli Sądu i Prokuratury, pracowników pomocy społecznej, ochrony zdrowia oraz członków miejskiej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, przyjmujące postać m.in. wykładów, warsztatów, ćwiczeń, paneli dyskusyjnych	Biuro PiRPU Urzędu Miasta Ciechanów/ Sylwia Kucharska	cały rok	9 600,00 zł
4.2	tworzenie systemu wsparcia dla osób pracujących zawodowo z rodzinami dotkniętymi przemocą domową, m.in. poprzez prowadzenie superwizji i innych inicjatyw mających na celu zwiększenie efektywności pracy oraz rozwój zawodowy tych osób	Biuro PiRPU Urzędu Miasta Ciechanów/ Sylwia Kucharska	cały rok	2 400,00 zł
	zakup artykułów spożywczych z przeznaczeniem na poczęstunek podczas organizowanych przez Biuro PiRPU inicjatyw szkoleniowych	Biuro PiRPU Urzędu Miasta Ciechanów/ Sylwia Kucharska	cały rok	1 200,00 zł

Łącznie: 30 800,00 zł W tym:

- środki zabezpieczone dla Biura Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień – **30 000,00 zł**
- środki zabezpieczone dla Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ciechanowie – **800,00 zł**

Program opracowała:
Sylwia Kucharska